

Kvindens politiske Valgret.

Af

Valdemar Bennike.

I Højskolebladet Nr. 52.

De forskellige Kvindeforeninger har jo bebudet, at der hele Landet over ved de forestaaende Rigsdagsvalg vil blive stillet Forespørgsler om Vedkommendes Stilling til Kvindesagen og særlig, om de tilkommende Rigsdagsmænd vil arbejde for at skaffe Kvinderne fuld politisk Valgret. Det maa da være paa Tiden, at denne Sag drøftes vel omkring i Landet.

Naar der er Tale om, at Kvinden bør have lige Rettigheder efter Loven med Manden, da kan selvfølgelig ingen Lighedsvæn have noget derimod. Men med den saakaldte politiske Valgret er det dog noget andet end med andre, almindelige Rettigheder; Navnet lyder saa kont paa en Ret; men i Virkeligheden følger der dog tit Byrder og Ubehageligheder med, som jeg tror man i særlig høj Grad vilde tildele Kvinden sammen med denne Ret, og da jeg gjerne vilde have hende værnet mod disse, har jeg store Betænkeligheder ved at gaa med til hendes politiske Valgret. Man kan blot spørge en Arbejdsmand, der tvinges af en Herremand til paa Valgdagen at stemme tvært imod sine Ønsker, om det dog ikke er en herlig Ting med denne Valgret, vi har saa almindelig her i Danmark, og han vilde sikkert svare: »Gid den sad paa Bloksbjerg:« Eller en gammel Gaardmand, som i sine bedste Aar havde været optaget af alt andet end Politik, og som nu bliver rykket baade af Højre og Venstre for at tage med til Valg og afgive sin Stemme; hvordan han saa stemmer, vil han lægge sig ud med Naboer og Venner, og bliver han helt hjemme, gaar det ham allerværst, da bliver han kun Genstand for alles Spot og Drilleri; mon han ikke ogsaa somme Tider vilde ønske den almindelige Valgret langt borte?

Altsaa er det ikke ubetinget en Rettighed, en Herlighed, den giver. Er det nu end uden for det almindelige, naar Mænd føler sig trykkede deraf, saa tror jeg, at det for Kvinderne vilde blive det almindelige, og *Undtagelsen*, at det føltes som en Rettighed, da Kvinderne i det hele og store aldrig vil føle sig oplagte til Deltagelse i det offentlige Liv. Kvindesagens ivrigste Talsmænd indrømmer selv, at de fra Mænds Side finder mere Tilslutning end fra Kvindernes Side; men i Stedet for saa at slutte, at det er deres haarde, forstandslige Fremgangsmaade i denne Sag, der er Kvindehjærtet imod, saa paastaar de, at Grunden er den samme, som da Bønderne i

forrige Aarhundrede var saa ivrige Modstandere af Stavnbaandets Løsning, nemlig den, at de lever i en Trældoms-Tilstand uden den Oplysning og aandelige Udvikling, som Manden har. Men dette er en aldeles ubeføjet Fornærmelse mod Kvinderne, der her til Lands er fuldt saa udviklede som Mandfolkene i alt, hvad det væsentlig kommer an paa i Menneskelivet.

Man faar tit det Indtryk af Udtalelser fra mange af de ivrigste Kvindesags-Forkæmpere, at de mener, Mænd og Kvinder oprindelig er skabte fuldstændig ens, og at det kun skyldes en daarlig Opdragelse og Uddannelse, naar de nu fremtræder med saa forskelligt Væsen. og altsaa at vi burde stræbe hen imod den Tilstand som den lykkeligste, da Kvinder skulde kunne overtage al Gerning, som Mænd nu har, og Mænd al Gerning, som Kvinder nu har, uden at det skulde kunne forstyrre Udviklingen og altsaa ikke længer gaa som i det norske Æventyr, hvor Manden og Konen byttede Arbejde. Saadan en Tilstand hverken tror eller haaber jeg nu paa. Naar Vorherre har skabt Mennesket Mand og Kvinde, saa er det dog sikkert som to forskellige Naturer, der hver har sin forskellige Gerning at tage op i Livet. Ja, vil de omtalte Kvindesags-Kæmper end ikke ligefrem nægte dette, saa bliver de os dog Svaret skyldige, naar vi spørger dem: »Hvad mener I da saa der er Mandens og Kvindens ejendommelige Styrke hver især og deres forskellige Opgaver i Livet, naar I forkaster vore Skjaldes og Aandshøvdingers hidtidige Anskuelse af dette Forhold og hverken kan være med længer til at synge: »Vi har sagt det saa tit og du véd det saa godt«, eller: »Ser til Fuglene i Luften?« Den Anskuelse, der heri fremsættes, som er den, jeg endnu hylder, skønt den kaldes et forældet Standpunkt, mener jeg, kan kortelig udtrykkes saadan, at Mandens er Gerningen *ud ad til*, i Forholdet til Naturens Kræfter og den øvrige Menneskeslægt, Kvindens Gerningen *ind ad til*, Hjærtets, Hjemmets og Opdragelsens Gerning. Manden finder sig vel ved som Fuglen at færdes og bevæge sig i mange Forhold, Kvinden finder sig bedst ved at gaa stille og ubemærket og fremelske alt godt i sine nærmeste Omgivelser. Der blev en Gang spurgte Kold om hans Stilling til Kvindesagen, og han fortalte da, hvordan han som Barn havde set en Karusselbane og undret sig over, at Vognene kunde løbe saa rask rundt, uden at han saa nogen Drivkraft, der satte dem i Gang; men han fik da at vide, at inderst i Midten bag et Tæppe gik et lille Æsel rundt ganske langsomt og satte derved det hele i Gang. Saadan sagde han, var Kvindens Gerning: stille, i det skjulte; men derved satte hun dog Fart i hele Menneskelivet, da Familielivet var Grundvolden